

Dosarul nr. 2ra-994/23
2-21141675-01-2ra-17072023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud.: C. Chilian)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

ÎN C H E I E R E

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Farîma Varvara împotriva Doiniței Ciurin, intervenienți accesorii Jimiga Sergiu și Jimiga Greta cu privire la obligarea de a scoate plantele aflate pe linia de hotar și de a ridica țeava de apă instalată pe teren și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de avocatul Prisac Alexandru în interesele Varvarei Farîma și s-a menținut hotărârea din 04 august 2022 a Judecătoriei Ungheni,

c o n s t a ț ă :

La 23 septembrie 2021, Farîma Varvara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Doiniței Ciurin, intervenienți accesorii Jimiga Sergiu și Jimiga Greta cu privire la obligarea de a scoate plantele aflate pe linia de hotar și de a ridica țeava de apă instalată pe teren și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că pârâta este proprietara bunului imobil situat în XXXXX.

La fel, a specificat că Ciurin Doinița a plantat arbori mai înalți de 2 metri pe linia de hotar dintre bunul imobil ce-i aparține pârâtei cu drept de proprietate și bunul său imobil, de la care cad semințe și în rezultat apar puieti.

Respectiv, a reiterat că deoarece pârâta nu a respectat distanța de plantare a arborilor, este în imposibilitate să planteze plante care să crească în condiții normale.

De asemenea, reclamanta a susținut că pârâta a instalat țeava de apă pe terenul ce-i aparține cu drept de proprietate, fără acordul său și fără a achita plata respectivă.

Astfel, reclamanta a invocat că țeava instalată de pârâtă împiedică instalarea conductei de gaz și folosirea în condiții normale a casei de locuit.

Farîma Varvara a solicitat obligarea Doiniței Ciurin de a scoate arborii plantați pe linia de hotar dintre bunul imobil ce-i aparține cu drept de proprietate și bunul imobil ce-i aparține cu drept de proprietate pârâtei, obligarea Doiniței Ciurin de a ridica țeava instalată pe teritoriul ce-i aparține și care alimentează cu apă bunul său

imobil, încasarea de la Ciurin Doinița a sumei de 22 792 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și încasarea sumei de 200 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea din 17 februarie 2022 a Judecătorei Ungheni, s-a respins excepția de tardivitate înaintată de avocatul Țurcanu Tudor în interesele Doiniței Ciurin (f. d. 136-137 Vol. I).

Prin hotărârea din 04 august 2022 a Judecătorei Ungheni, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Farîma Varvara.

Prin decizia din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de avocatul Prisac Alexandru în interesele Varvarei Farîma și s-a menținut hotărârea din 04 august 2022 a Judecătorei Ungheni.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut următoarele.

Cu referire la cerința privind obligarea intimătei de a scoate plantele care sunt plantate pe linia de hotar între bunul imobil ce aparține cu drept de proprietate apelantei și bunul imobil ce aparține cu drept de proprietate intimătei, instanța de apel a reținut că cerința de a scoate plantele este una excesivă în raport cu obligația lor de respect reciproc protejat de art. 46 alin. (5) din Constituție și art. 586 din Codul civil.

Instanța de apel a relevat că potrivit Actului de constatare din 15 martie 2023, eliberat de șeful interimar Secția Agricultură, industria prelucrătoare, relații funciare din cadrul Consiliului raional XXXXX, XXXXX, s-a stabilit că a fost examinată cererea cu privire la determinarea stării și motivul uscării a celor 5 plantații/floare cu denumirea „Trâmbita” ce creșteau lângă gardul din scândură servind parțial și ca gard verde, ce desparte cele două proprietăți de vecinătate, a Varvarei Farîma și Doiniței Ciurin.

Instanța de apel a conchis că secția agricultură, industria prelucrătoare, relații funciare și cadastru, prin Actul de constatare nr. 24 din 21 septembrie 2021, a determinat denumirea plantei, diametrul plantelor, proveniența plantei, la fața locului s-a constatat că aceste plante nu mai există, fiind observate doar 5 rădăcini/tulpini uscate cu diametru între 8 cm - 12 cm, cu înălțimea rădăcinilor de la sol de 3 cm - 5 cm, și careva puieți ale acestor plantații/flori nu sunt depistați în preajma acestui gard.

Totodată, instanța de apel a reținut că din imaginile foto anexate la materialele cauzei, plantele pe care le solicită Farîma Varvara de a fi scoase de pe linia de hotar nu mai sunt, acestea fiind uscate de către proprietari, astfel urmează a fi respins drept nerelevant răspunsul Președintelui raionului XXXXX nr. 89 din 05 aprilie 2023, prezentat în ședința instanței de apel.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că nu i-au fost prezentate careva probe pentru a desconsidera cele constatate, astfel, cerința înaintată de Farîma Varvara privind obligarea de a scoate plantele, corect a fost respinsă ca neîntemeiată de către instanța de fond.

Cu privire la cerința privind obligarea pârâtei de a ridica țeava de apă pe care a instalat-o pe teritoriul bunului imobil ce-i aparține cu drept de proprietate și care alimentează cu apă bunul imobil ce aparține pârâtului, instanța de apel a constatat cu certitudine că proprietarii inițiali, inclusiv și apelanta, au fost de acord cu instalarea acesteia pe teritoriul apelantei și au tolerat existența ei pe parcursul a circa 30 de ani.

La fel, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile apelantei cu privire la faptul că țeava respectivă împiedică folosirea normală a casei, inclusiv și conectarea la serviciul de gaze naturale, or, din pozele prezentate de intimată rezultă că imobilul apelantei este conectat la rețeaua de gaz, care a fost instalată la 18 august 2021.

În concluzie, instanța de apel a conchis că apelanta nu a adus probe care ar confirma că țeava aduce atingere esențială exercitării dreptului său de proprietate, fiind tolerată de mai bine de 30 de ani și nu a cerut nicio despăgubire potrivit art. 601 alin. (2) și (3) din Codul civil.

La 20 iunie 2023, Farîmă Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au aplicat prevederile art. 598 din Codul civil, care prevede că orice construcție, lucrare sau plantație se poate face de către proprietarul terenului numai cu respectarea unei distanțe minime de 60 de cm față de linia de hotar, dacă nu se prevede altfel prin lege sau regulamentul de urbanism, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin.

De asemenea, a invocat că instanța de apel eronat a luat în considerație numai Actul de constatare din 15 martie 2023.

Referitor la ridicarea țevii de apă, recurenta a relevat că nu există nici un proiect autorizat de XXXXX a acestei țevi, iar proiectul prezentat de intimată în instanța de fond reprezintă doar o schiță a unui specialist privitor la posibilitatea de a instala pe viitor într-un anumit teren țevile de apă, dar nu reflectă situația la zi și nu este aprobat de nici o autoritate.

Prin urmare, recurenta a susținut că prin respingerea acțiunii i se lezează dreptul la proprietate, garantat de art. 1 Protocol Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 18 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Doiniței Ciurin, Jumiga Sergiu și Jumiga Greta pentru notificare copia recursului declarat de către Farîmă Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru, explicându-le dreptul de a depune referință.

La 21 august 2023, prin intermediul oficiului poștal, Ciurin Doinița a depus referință la recursul declarat de Farîmă Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 13 aprilie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la materialele cauzei, decizia motivată din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Prisac Alexandru în mod electronic, la 29 mai 2023 (f. d. 247 vol. II).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 20 iunie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru împotriva deciziei din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Farîma Varvara, reprezentată de avocatul Prisac Alexandru împotriva deciziei din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă